

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltija ja muut kokousta seuraavat

Tasapainoinen talous on Raahen kaupunkistrategian läpileikkaava teema. Strategiassa kaupunkimme menestymisen edellytyksenä on, että taloutemme on pitkällä aikavälillä jatkuvasti ylijäämäinen ja velkamäärä on valtakunnallisella keskitasolla.

Strategian mukaisesti meidän on seurattava ja suunniteltava taloutta ennakoivasti, jotta pääsemme tavoitteena olevaan kestävästi tasapainoiseen talouteen.

- Suomen kunnilla on velkaa konsernivelka huomioiden keskimäärin 7.850 euroa per asukas
 - Raahella velkaa on 12.286€/asukas, joten urakka on melkoinen.
- TA:ssa esitetty verotuloennuste vuosille 24-25 saattaa olla optimistinen talouden hidastumiseen nähden.
- Valtionosuudet v. 2024 tulevat olemaan ennakoitua pienemmät ja niihin voi vielä tulla lisäleikkauksia. Olemmehan varautuneet riittävästi valtionosuuden lisäleikkauksiin v. 2025 lähtien?
- Epävarmuustekijöitä leijuu ilmassa niin paljon, että emme voi katsoa kaupungin talouden olevan tällä hetkellä vakaalla pohjalla.

Jos Raaha haluaa selviytyä kunnialla tulevaisuuden haasteista, meidän tulee kyetä muuttamaan ajattelutapojamme.

Ensiksi meidän pitäisi yhdessä ymmärtää se tosiasia, että työntekijä työhön mennessään tavoittelee henkilökohtaista hyötyä, eli voittoa. Aivan samalla tavalla parturikampaaja asiakkaan hiuksia leikatessaan tai rakennusurakoitsija taloa rakentaessaan tavoittelee työllään hyötyä itselleen ja yritykselleen. Tästä työn tuottamasta lisäarvosta, jota joskus paheksuen voitoksi kutsutaan, syntyvät verotulot, joilla maksetaan kaikki julkisen sektorin kulut. Tässäkin salissa joskus harjoitettu voiton tavoittelun demonisointi tulisi lopettaa.

Voiton tavoittelun paheksuminen on sama asia kuin julkisesti moittia kaveria tupakanpoltosta, mutta nurkan takana pummata häneltä tupakkaa. Tupakoinnille heristellään sormea, mutta silti halutaan myös itse maistaa tuota kiellettyä herkkua.

Myös julkisella sektorilla työskentelevät tavoittelevat palkkaa, eli omaa taloudellista hyötyään siinä missä muutkin työtä tekevät ja yrittävät ihmiset. En ole vielä tavannut ihmistä, jolle ei kelpaisi parempi palkka tai palkallinen vapaa.

Julkisen sektorin toiminta poikkeaa yksityisestä ehkä eniten siinä, että julkisella toiminnalla kokonaisuutena ei voida tavoitella suoraa taloudellista hyötyä.

Taloudellisen tuoton sijaan julkisen toiminnan tulisi kuitenkin myös osaltaan tavoitella parempaa lisäarvoa. Ei tietenkään kylmiä euroja vaan yhteiskunnan kokonaisyhyötyä. Eli toiminnan tulisi kokonaisuutena tuottaa yhteiskunnallista hyötyä enemmän kuin siitä syntyy kustannuksia veronmaksajille.

Yksityisellä sektorilla normaaliolosuhteissa syntyvä kilpailu pakottaa yritykset jatkuvaan toiminnan kehittämiseen. Tästä syystä yritykset ovat usein huomattavasti ketterämpiä ja nopeampia hyödyntämään uusia toimintamalleja ja työkaluja, kuin kunnat. Yritysten pakko kehittyä, jotta ne ovat olemassa tulevaisuudessakin.

Sekä julkisella, että yksityisellä sektorilla työskentelevillä ihmisillä on samanlainen huoli tulevaisuudesta ja hyvinvoinnista. Harva meistä on vapaaehtoisesti valmis tinkimään saavutetusta elintasosta.

Yritysten paheksuttu voiton, eli lisäarvon tavoittelu ja tulevaisuuden turvaaminen ajavat yritykset toimintansa tehostamiseen. Yrityksen kilpailukyvyyn säilyminen ja kasvu ovat myös sen työntekijöiden etu, sillä vain niiden avulla yrityksen kyky työllistää henkilöstönsä säilyy ennallaan ja voi jopa kasvaa. Kannattavan toiminnan tuottamat verotulot yleensä kelpaavat myös voitollista toimintaa moittiville.

Tehokkuuden parantuminen tarkoittaa nykyistä suurempaa tuotantoa samoilla resursseilla tai nykyisen kokoista tuotantoa pienemmillä resursseilla.

Julkisen sektorin motiivit ovat erilaiset. Siellä tehokkuuden kehittyminen voidaan nähdä uhkana, joka aiheuttaa pelkoa töiden vähentymisestä ja voi tarkoittaa joillekin töiden päättymistä. Tämä saattaa pahimmillaan johtaa tehottomuuden varjeluun, jonka toivotaan turvaavan työpaikkojen säilymisen.

Voiton tavoittelun välttely voi pahimmillaan johtaa tappion tavoitteluun, eli siihen että tehokkaampien työtapojen ja uusien työkalujen hyödyntämistä vältellään henkilöstön edun turvaamiseksi.

Tästä näkökulmasta katsottuna tela-alustaisen kaivinkoneen keksiminen oli suomalaiselle yhteiskunnalle erittäin turmiollinen innovaatio. Yhdellä kaivinkoneella pystyttiin korvaamaan 20 lapiomiestä ja niiden yleistymisen myötä suuri joukko lapiomiehiä menetti työnsä. Onko joku siitä huolimatta oikeasti sitä mieltä, että kaivinkoneiden myynti olisi pitänyt kieltää lapiomiesten työpaikkojen säilyttämiseksi?

Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa, että me tässä salissa lähdemme tulevana vuonna yhdessä tavoittelemaan raahelaisten lisäarvon kasvattamista. Tämä tarkoittaa kaupungin kykyä sopeutua yhteiskunnan muutokseen, toteuttaa määrätietoisesti sen vaatimat toimenpiteet ja hyödyntää omia vahvuuksiamme mahdollisimman tehokkaasti Raahen paremman huomisen luomiseksi.

Raahen Kaupungin tehtävä on tuottaa lisäarvoa raahelaisille.

Kokoomuksen valtuustoryhmä hyväksyy Raahen kaupungin vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2025 – 2026 esityksen mukaisesti ja toivottaa kaikille rauhallista joulua ja menestystä tulevalle vuodelle.

Kiitos!